

glavilo sedanje ministrstvo, 2. pa, da se bodo vladni predlogi zastavili z nujnimi predlogi. Da se zadnjemu slučaju izogne, bo vlada svoje predloge bržkone tudi nujnim potom predložila zbornici. Slovenski klub ima pred otvoritvijo zbornice seje svojo klubovo sejo, da se posvetuje o političnem položaju.

Za rudarje! Dne 30. t. m. je na Dunaju zopet zboroval rudarski pododsek državnega zbora, v katerem je tudi poslanec dr. Benkovič. Obravnavalo se je o preosnovi izplačevanja mezde. Socialdemokrati zahtevajo, da se mezda izplačuje vsak teden in da se v drugih točkah preosnuje izplačevanje. Pododsek se ni mogel zjediniti zlasti glede izplačevanja in glede posameznih točk, ker imajo rudarji po posameznih krajih zelo različne zahteve. Zato se je soglasno sklenilo sklicati na Dunaj od rudarskih zadrug (med njimi tudi v Celju, Ljubljani in Celovcu) izvoljene odposlance rudarjev in lastnikov rudnikov, ki bodo pred pododsekom oddali svoje mnenje. Na predlog poslanca Benkoviča se je tudi sklenilo na rudarska društva razposlati pismene vprašalne pole, še predno se vrši anketa; ta se vrši koncem aprila ali prve dni maja t. l. Ko bo končano to posvetovanje, pride na vrsto predlog poslanca dr. Benkoviča radi skrajšanja delavnega časa. Za sedaj se je naročilo vladi, da pododsek preskrbi dovolj gradiva iz tujih držav, kar se bo zgodilo do Vel. noči. Pri vprašanju o delavnem času je pričakovati hudih razprav, ker so lastniki rudnikov napovedali hud boj obema predlogoma. Z ozirom na to delovanje poslanca Benkoviča se samo obsoja obrekovanje liberalnih listov, ki mu očitajo, da mu delavci ne zaupajo, češ, da je v zvezi s tovarnariji in trboveljsko premogokopno družbo; pozivljamo somišljenike, da mu take obrekovalce naznanijo, da se jih more sodno prijeti in zasledovati.

Ministrstvo barona Beka je zadnje dni v veliki nevarnosti. Ker nemški sodniki v narodno-mešanih krajih na Češkem nočejo sprejemati čeških dopisov in ker justični minister Klein v tej zadevi noče ničesar storiti, zato Čehi izjavljajo, da ne bodo glasovali za Kleinov proračun. To bi sicer bilo Beka in Kleinu zelo neljubo, vendar bi jih še ne poročilo. Toda Čehi grozijo, da ne ostanejo samo pri tem, ampak da bodo glasovali v zbornici sploh proti vladi. Vlada pa potrebuje za svoje predloge, ki jih bo predložila v zbornici nujnim potom, dvetretjinsko večino, a brez Čehov je ne dobi. Naravna posledica novega zadržanja bi bila tudi, da izstopita češka ministra Fidler in Prašek iz kabineta. Razmere bi bile torej take, da mora Bek odločiti ministrstvo, ako se ne poravnava do četrtika (danes) s Čehi. V političnih krogih se govori, da se v slučaju Bekovega odstopa poveri sestava uradnega ministrstva baronu Bienertu, ki je posebno pri krščanskih socialcih priljubljen.

Baron Beck v stiski. Ministrski predsednik baron Beck potrebuje za nujnost rešitve rekrutne predloge dvetretjinsko večino. Ker pa te najbrž ne bo dobil, je prišel v hudo stisko. V torek je pozval k sebi voditelje čeških strank, da bi jih pregovoril, naj bi ne izvajali posledic iz govora justičnega ministra. Kako omajano je Beckovo stališče, se razvidi iz tega, da se že govori o njegovem nasledniku grofu Fran Thunu, ki je baje zaupnik nadvojvode Franca Ferdinanda.

Minister Klein proti češkim vlogam. V torkovi seji proračunskega odseka je izjavil justični minister dr. Klein, da noče proti nemškim sodnikom, ki zavračajo češke vloge, ničesar storiti. Nad to izjavo so češki poslanci silno ogorčeni, pa tudi Nem-

na trgu svetega Marka kroniški meč odseka glavo. Bil je zadnja žrtve kmečkega punta, kajti nadaljne muke je zabil sam cesar.

V ljubljanski ječi so trepetali pred grozno smrtjo še hrvaški kmetje Bistrič, Surač, Drvodelič, Bartolič, Turkovič in Nožina. Pa v noči, ko bi se drugi dan imela nad njimi izvršiti smrtna obsodba, srečno uidejo iz ječe. Toda domu niso smeli, ampak kot berači so se morali potikati po neznanih krajih, v neprestanem strahu, da jih kje ne zasadijo.

Kaj pa Tah?

Protin ga je ščipal in grizel kakor kača po vseh kosteh. Plemenitaši so ga zapuščali kot glavnega krivca kmečkega upora. Pravda z Uršulo Henningovo je bila rešena ravno ob času, ko je kmečki upor plamtel z največjim žarom, in sicer Tahu na škodo. Moral je namreč odstopiti Uršuli posestvi Škved in Stubico za isto svoto, za katero je bil kupil pred leti ti posestvi od Batorja.

Vse to je s tako silo uplivalo nanj, da je tri mesece po kmečkem uporu izdahnul svojo krvoločno dušo.

A kmečka kri ni tekla zaman! Plemstvo je čutilo, da se s kmečko pestjo ni šaliti in kmet ni trpel več tako groznih muk.

Kmetje pa so si šepetali to-le povest o Matiji Gubeu:

Ni umrl Matija Gubeu; zagrati ga je gora in ondi živi. Ko pride njegov čas, se bo odprla gora, Gubeu bo vstal in tedaj bo kmet sam svoj.

In niso se motili.

Kmet je postal svoboden, sam svoj gospodar, ki veljajo zanj iste postave kakor za najmenitnejšega plemenitaša; kmečki stan se razvija lepše kot vsi drugi stanovi, prav kakor da hoče zdaj popraviti, kar je zamudil pod graščinskimi jarmom.

ci so nezadovoljni, ker je baje Klein premalo energično zavrnil češke zahteve. Čehi hočejo zaradi tega vsi proti proračunu glasovati. Posledica tega bi seveda bila, da bi morala oba češka ministra dr. Fidler in Prašek odstopiti, a tudi stališče Kleinovo bi bilo omajano.

Kranjski deželni zbor. Dne 27. marca se je otvorila seja kranjskega deželnega zbora. V tem zasedanju se je deželni zbor sestavil, je sprejel nujnost volilne reforme in se je izvolil ustavni odsek, ki bo imel nalogo, pečati se z volilno reformo. Redno zasedanje deželnega zbora bo še le meseca junija, ko bodo zborovali tudi drugi deželni zbori. V deželni odbor so bili izvoljeni: grof Barbo, dr. Tavčar, dr. Lampe in dr. Suštersi. Za poročevalca v ustavnem odseku se je izvolil soglasno dr. Suštersi. Nato je odsek izrazil željo, naj se deželni zbor ne zaključí, temveč le odloži. Pri seji ustavnega odseka dne 28. marca je dr. Suštersi poročal, da ustavni odsek še ni mogel skleniti volilne preosnove, ker se tako važen zakon ne da kar v eni uri skleniti. Ustavni odsek bo nadaljeval svoje delo še tudi potem, ko se bo deželni zbor odložil. Dr. Krek in tovariši so stavili nujni predlog, da se naj ustanovi v Ljubljani dvorazredna slovenska trgovska šola z nadaljevalnimi, oziroma strokovnimi tečaji. Predlog se je sprejel in deželni zbor odgodil.

Istrski deželni zbor je sprejel v svoji seji dne 21. marca volilno reformo, ki se je pa dosegla le s tem, da so sklenili Hrvati z Italijani kompromis. Protivoljni preosnovi sta glasovala poslanca Spinčič in Mandič. Spinčič je jako dobro obrazložil svoje stališče napram volilni preosnovi. Povdarjal je, da je razmerje poslancev (25 italijanskih in 19 hrvaških) skrajno poniževalno za Hrvate. Hrvati v svoji manjšini ne bodo mogli doseči znatnih uspehov, razven če sklenejo z Italijani za vsak predlog kompromis. Seveda bodo Italijani za vsak tak kompromis tudi velike odškodnine zahtevali. Zato bi bilo bolje, ako bi se še bilo počakalo prihodnjih deželnozbornih volitev na podlagi starega volilnega reda. Potem bi bilo mogoče razmerje poslancev 15:15 in bi se lažje sklenilo z Italijani pravično pogodbo.

Ogrska. Med mažarskimi strankami nevarno vre, in Wekerlov kabinet je v nevarnosti. V neodvisni stranki se je začel razkol zaradi revizije poslovnika in samostalne ogrske banke. Košut ima čimdalje več nasprotnikov in celo v kabinetu nima več le somišljenikov. Košut je za skupno banko, s čimer se neodvisniki ne zlagajo. Tudi zbornični predsednik Justh je za novo samostalno stranko in banko, zaradi česar ima Košut v parlamentu proti sebi močno opozicijo. Glasila neodvisne stranke pišejo, da Košut nima več lastne stranke za seboj in da mora zato odstopiti. Neodvisniki hočejo koalicijo vladnih strank razbiti, vreči ves kabinet ter posaditi na ministrske stole najradikalnejše nacionalce. Osnuje se nova velika samostalna stranka.

Mala politična naznanila.

Dne 26. marca: V proračunskem odseku je danes Šramek odločno govoril za ustanovitev češkega vseučilišča na Moravskem. — Finančni minister je izjavil, da bo zvišal davek na žganje za 50 vinarjev pri litru čistega alkohola. — V Italiji je sklenil brambeni odsek dovoliti kredit za 39 novih pogorskih baterij ter za eno novo konjeniško divizijo. — Ministrski predsednik Združenih držav v Ameriki, Roosevelt, je ukazal, da se imajo iz Amerike izgnati vsi anarhisti, ki so se tekom zadnjih treh let naselili. — Frankova stranka na Portugalskem je naročila svojim somišljenikom, da naj pri volitvah v Lizboni glasujejo za monarhijske kandidate, ker sama ne bo postavila kandidatov. — Danes predpoldne je zaprisegel cesar v Senbrunnu prejšnjega hrvaškega bana Rakodečaya kot predsednika stola sedmorice v Zagrebu. — Srbska vlada je predložila skupščini predlogo o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko. Predloga se je izročila finančnemu odseku.

Dne 27. marca: V nedeljo zjutraj obišče nemški državni kancelar Bülow avstrijskega ministra za zunanje zadeve Aehrenthala in bo v poldnev sprejel od cesarja v avdienci. — Češka ministra Fidler in Prašek ter voditelji čeških strank so baronu Becku izjavili, da zahtevajo odločitev v jezikovnem vprašanju, če ne, bodo odstopili. — Predariski deželni zbor se je danes ob 11. uri dopoldne otvoril. — Hrvatski ban baron Rauch je obiskal finančnega ministra barona Buriana in zapustil danes Dunaj. — Danes je otvoril deželni glavar grof Szeterenyi moravski deželni zbor. — Dunajsko deželno sodišče se je pečalo včeraj z ugovorom, ki ga je vložil Wahrmond, ker je državno pravdnitvo zaplenilo njegovo znano brošuro. Sodišče je sklenilo, da odkloni ugovor. — V Genovi začne jutri zborovati shod italijanskih katoličanov, ki bo za katoličane v celi Italiji zelo velikega pomena. — Cesar je danes zaprisegel bivšega ministra barona Byland-Reidta kot kancelarja reda železne krone. — V ogrski poslanski zbornici se je danes pričela specialna debata o predlogu poslanca Nagya glede revizije poslovnika. — Belgijski kralj je nevarno zbolel.

Dne 28. marca: Ogrski ministrski predsednik Wekerle se poda danes na Dunaj. — Črnogorski minister za zunanje zadeve je podpisal danes črnogorsko-grško trgovinsko pogodbo, ki bo veljala

do leta 1917. — Avstrijska vlada namerava v kratkem predložiti novo predlogo o naborih vojaških novincev. V tej predlogi se bo zahtevalo za deželno brambo 5400 mož več nego dozdaj, zato bi se pa naj upeljalo v deželni brambi dveletna vojaška služba. — Proračunski odsek je danes razpravljal o postavitvi „Justično ministrstvo.“ — Zatrjuje se, da obišče nemški cesar na potu v Krf tudi Omišalj v Dalmaciji. — Luksemburški nadvojvoda je imenoval zaradi bolehnosti svojo ženo za namestnico v vladarskih poslih. — Angleški detektivi so odkrili glavne krivce zadnjega bombnega napada na španskega kralja Alfonza. — Furlanski državni poslanec Bugatto, namestniški tajnik, ki je prideljen naučnemu ministrstvu na Dunaju, je imenovan okrajnim glavarjem v Dalmaciji.

Dne 29. marca: Krščansko-socialni tirolski deželni poslanci zahtevajo, da se mora sklicati tirolski deželni zbor kmalu, da se sestavi. — Liberalna vladna stranka na Angleškem je zopet doživela občuten poraz. V Londonskem okraju Peckham je bila popolnoma poražena. — Staročeška stranka se na novo organizira kot „Češka narodna stranka“ in priredi v drugi polovici aprila kongres svojih pristašev. — Nemški cesar je sankcioniral protipoljsko razlastitveno postavbo. — Muley Hafid je poslal poslanštvom pismo, v katerem zahteva priznanje kot marokanski sultan.

Dne 30. marca: Včeraj popoldne sta se dolgo časa posvetovala nemški kancelar knez Bülow in naš zunanji minister Aehrenthal, danes pa zasilni cesar kneza Bülowa v avdienci. — Iz dobre informiranega vira se zatrjuje, da je ogrska vlada z banom Rauchom že sklopila in da v jeseni, ko bo hrvaški sabor zopet sklical, ne bo več bana Raucha v deželi. — Angleški kralj Edvard obišče baje začetkom avgusta, ko se vrne iz Marijinih varov, našega cesarja v Ischlu, da mu častita ob 60letnici vladarskega jubileja. — Zdravstveno stanje portugalskega kralja Manuela je zelo slabo. Sodijo, da je bila zastrupljena krogla, ki je ranila njegovo roko. — Kakor poroča budapeštanski „Zeit“, bo zasedanje delegacij šele meseca septembra. — Z današnjimi volitvami so volitve v dunajski okrajni zastop končane. V prvem in devetem okraju so prodrti naprednjaki, v vseh drugih okrajih krščanski socialci.

Dne 31. marca: Dr. Korošec je v imenu Slovenskega kluba pozval naučnega ministra Marcheta, da izpolni svoje navedbe glede na preosnovno mature v toliko, da se ima raztezati tudi na slovenščino, ki je na gimnazijah na Slovenskem priznana kot učni jezik. — Dr. Žitnik je v proračunskem odseku ostro napadel pravosodnega ministra, ker je justična uprava sama odgovorna za vse nepravilnosti, kar se tiče jezikovnega vprašanja na Slovenskem. — Po poročilih španskih listov je došel v Lizbono iz Argentine anarhist Antosa, ki se namerava podati v Madrid, da ondi umori španskega kralja.

Razne novice.

* **Duhovske vesti.** Za župnika v Sv. Bolleku pri Bišu v Ternovcu je imenovan č. g. Jožef Vodošek, dozdaj kaplan pri Sv. Pavlu pri Preboldu in bode dne 1. maja umeščen. — V Zalec pride za kaplana g. dr. Maksimilijan Vrabec iz Vidma ob Savi, na Videm pa pride g. Leopold Kolenc s Sobote.

* **Iz poštne službe.** Poštna oficijantinja Roza Lisec v Sošanju je imenovana za poštarico 2. razreda 2. vrste istotam. — Poštna ekspeditorica gđ. Lojzika Schatz v Framu pri Račah je imenovana za poštarico pri Sv. Ilju v Slov. gor.

* **Iz finančne službe.** Graško finančno ravnanstvo je imenovalo finančnega komisarja 1. razreda Ivana Glatz v Feldkirchnu finančnim komisarjem 2. razreda v 9. činovnem razredu, finančnega komisarja 2. razreda Jožefa Michlmayer v Leobnu finančnim komisarjem 1. razreda v 10. čin. razr., in finančnega respicijenta Jurija Klamper v Radgoni finančnim komisarjem 2. razr. v 11. čin. razr. za graški okoliš.

* **Iz davčne službe.** Davčni asistent Maks Fekonja je prestavljen od davčnega urada v Celju k davčnemu uradu v Cmurek.

* **Od železnice.** Prometni vodja deželne železnice v Kapfenbergu g. Kügler je dobil mesto postajnega načelnika v Celju.

* **Zveza slovensko-stajerskih učiteljev in učiteljic** bo zborovala na velikonočni ponedeljek v Celju. Namerava se ustanoviti „Narodno-socialna zveza za Slovensko Stajersko“.

* **Promocija** Hrvačice v Berlinu. V soboto je na vseučilišču v Berlinu promoviral Savka Kolar, hči zagrebškega arhitekta in inženirja Nikole Kolarja, za doktorico vsega zdravilstva.

* **Odlikovanja.** Osrednji odbor Stajerske kmetijske družbe je podelil ces. svetniku dr. Ipavcu, zdravniku pri Sv. Juriju ob juž. žel. zlato, gospej Ani Drole, veleposestnici, in g. Karolu Valentinič, nadučitelju v p. na Laškem, srebrno kolajno. G. Ivan Cetina, nadučitelj na Laškem, je dobil v priznanje njegovih zaslug za sadjerejo častni diplom.

* **Priznanje** je izreklo justično ministrstvo g. Francu Zigart, sodnemu kanolistu v Slovenski Bistrici, za njegovo vsestransko in marljivo delovanje.

* **Najvišje priznanje** je izrekel cesar povodom sklenitve nagodbe z Ogrsko Sloveno, sekijskemu svetniku dr. Iv. Zolgarju.

* **Nabiralne pole** za Slov. Kmečko zvezo smo razposlali vsem našim zaupnikom za nabiranje članov. Ako smo mogoče koga prezrli, naj nam blagovoli naznaniti, da se mu iste določijo. Najbolj primeren čas za nabiranje udov je sedanjí se bližajoči velikonočni čas. Prosimo naše zaupnike, da nabirajo pridno člane ter iste javijo tajništvu v Mariboru. Opozorjamo vse naše pristaje, da so društvene tiskovine na razpolago vedno vsakemu, kdor jih zahteva. Nasprotniki kmečkega ljudstva se silno trudijo razširiti svoje protiljudske namene. Zato naj bo sveta kolidnost vsakega našega somišljenika, razkrinkati njihove podle namene, ter širiti načela SL kmečke zveze.

* **Slovenska kmečka zveza** si pridobiva s svojim mirnim, poštenim delovanjem povsod zaupanje. Na pot psovovanja, laganja in osebnih napadov ne bomo sledili liberalnim nepoštenjakom. Ob velikonočnem času bodo imeli vsi odbori Slovenske kmečke zveze seje, v katerem se bodo posvetovali o važnih, za kmeta koristnih predlogih. Sad teh posvetovanj bomo priobčili potem javnosti. Osrednji odbor je že ypslal načrt za posvetovanja in naši pristaji ga dobijo pri zaupnikih Slovenske kmečke zveze. Dobro bi bilo, da pozovejo zaupniki že pred posvetovanjem svoje somišljenike skupaj, da se pogovore o važnih zadevah, ki pridejo v pretres.

* **V Ljubljani** prirede kmalu vse slovenske kmečke zveze iz vseh pokrajin skupno posvetovanje zaupnikov, da se zedinijo za skupno postopanje v gospodarskih in političnih rečeh v bližnji bodočnosti. Kmečka misel združuje kmete iz vseh slovenskih pokrajin na skupno delo. Laži in nepoštenosti prepustimo liberalcem, mi pa na skupno, resno delo.

* **Poludnevni pouk** v ljudski šoli ne diši Narodni stranki, ki sloni na učiteljstvu in za to v „Domovini“ piše proti takemu pouku. Mi pa pravimo: Po nekod so krajevne razmere take, da zahtevajo poludnevni pouk ali pa sploh drugo uredbo šolskega obiskovanja. Po drugod pa, kjer so krajevne razmere ugodne, tudi ljudstvo ne bo zahtevalo pol dnevnega pouka. To vprašanje se ne da rešiti s tako slepim in ljudstvu neprijaznim stališčem, kakor ga zavzemajo liberalci s svojimi somišljeniki med učiteljstvom.

* **Celjska gimnazija.** Slovenski liberalni listi prinašajo vest, da so bili dne 25. marca dr. Benkovič, dr. Korošec, dr. Hrašovec, dr. Kukovec in dr. Ploj pri ministrskem predsedniku Beku zaradi razširitve celjske spodnje gimnazije v višjo gimnazijo. Bek baje ni hotel uslišati slovenske zahteve in pogajanja so ostala brezplodna. Mi tega poročila nismo dobili in za to smo povprašali pri naših poslancih, zakaj nas ne obvestijo. Na to smo dobili odgovor: „Sporazumeli smo se, da ne bomo o posvetovanju ničesar sporočili javnosti.“ Kakor kažejo liberalna poročila, je pa eden liberalnih gospodov komaj čakal, da je sporočil svojim zvestim presrečno vest, da je enkrat videl Bekovo obličje.

* **Pri volitvi** deželnih odbornikov v Ljubljani so Nemci v mestni kuriji volili z liberalci (dr. Eger je volil dr. Tavčarja), iz cele zbornice pa s S. L. S. za dr. Sušteršiča. Pri volitvi namestnikov deželnih odbornikov Nemci niso volili s S. L. S., ampak so oddali prazne listke.

* **Matura bo dražja.** Za javne dijake je znašala doslej maturitetna taksa 12 K. za privatiste in eksterniste pa 36 K. Odslej bo znašala za javne dijake 20 K. za privatiste in eksterniste pa 50 kron. Plačati jo bo pred pismeno matura. Kdor izmed javnih dijakov je oproščen šolnine polovično ali popolnoma, je te takse oproščen v istem razmerju.

* **Poslanec dr. Korošec** in „Narodni List.“ Iz nepristranskih krogov se nam piše: Ščene je dostikrat prav sitna živalca, ki mimoidočega človeka ne pusti v miru, temveč ga že od daleč nalaja, mu sledi za petami, če se veliko ne zmeni zanjo, se celo hoče v človeka zagnati, dokler ga s krepko brco ne požene, da ščene klapoušno odbeži s stisnjenim repom. Med to vrsto živalic je že tudi zasel „Nar. List“ s svojim neprestanim, malenkostnim, včasih docela smešnim napadanjem naših poslancev, osobito Benkoviča, pred vsem Korošca. Zmiraj: „bevs — bevs — bevs“, če ga le kje vidi, ali samo zasluči. Če pride ta poslanec v Maribor, se zabava, če je na Dunaju, se zabava, in še bogve kaj, kakor sumijo in natolcujejo te liberalne propalice. In če kaj stori, stori kot sluga Luegerja, ki ga niti ni bilo na Dunaju, kot lakaj klerikalcev, za Slovence pa ne ganj z roko. Najnesramnejša laž je to. „Narodni List“ se v zadnji številki sam bje po lažljivih čeljustih, ko na 5. strani piše, da Korošec niti besedice ni znil za naše narodne zahteve, na 3. strani pa poroča, da je predlagal resolucijo za slovensko vseučilišče, in tudi izrazil zahtevo, naj bi se vzgajalo učiteljstvo za pletarske in čipkarske tečaje v slovenskih pokrajinah. Liberalci, če že nimate več vesti, ki bi vam očitala krivičnost in ostudnost laži, pa imejte vsaj toliko spoštovanja do slovenskega naroda, da mu ne boste tako nesramno lagali v obraz! Mi dobro vemo, kje tiči vzrok: Korošec se boji. Če bi bil takšen političen nesposobnež, kakor sta Ježovnik in Roblek, če bi doma tičal in krave kupoval ali hmelj prodajal ter zato kot poslanec vlekel mastno plačilo, bi vam bilo prav. Ker pa je spreten

in neumorno delaven politik, ki žrtvuje čas in zdravje in denar za kmečko ljudstvo in slovenski narod, zato vam je v napotje, in zato ga neprestano obliivate z gnojnic svojih ostudnih laži in obrekovanj. Toda če mislite, da boste na ta način v našem slovenskem ljudstvu omajali zaupanje do njegovih voditeljev, se močno varate. Laž ima kratke noge in tudi kot politično sredstvo ne pride daleč. Našim poslancem pa kličemo: Pogumno in vztrajno naprej! Ne menite se za liberalno sramotenje in blatenje! Pustite pse, naj lajajo!

* **V korist obmejnim Slovincem** je napisal vžigalic, ki jih je v lastni režiji založila S. K. S. Z. v Ljubljani. Čisti dobiček je namenjen obmejnim Slovincem. Opozorjamo vse gg. trgovce, da si naročijo teh novih vžigalic čim prej, saj je njih kakovost najboljša in njih cena najnižja izmed sovrstnih znamk. Vse cenjene somišljenike pa opozorjamo na to, da jih zahtevajo povsod v vsaki trgovini in vsaki trafiki ter da tudi rabijo dosledno naše vžigalice. Naročajo se z naslovom „Vodstvo slovenske krščansko-socialne zveze v Ljubljani, Kopitarjeve ulice šte. 2.“ Po redu, kakor bodo dohajala naročila, v istem redu se bodo tudi razpošiljali naročeni zaboji.

* **Dr. Ploj** in zidanje šmarske šole. Na shodu v Smarju smo izvedeli šmarčani, kdo nam je pripomogel, da bomo vendar morali staviti novo šolo. Nihče drugi, nego dr. Ploj, češ, da je splošna želja ljudstva zidanje nove šole. Tako ta uskok S. K. Z. dela za ljudstvo. Zato je bila soglasno sprejeta na tem shodu tudi sledeča resolucija: Na polit. shodu v Smarju pri Jelšah zbrani zborovalci odločno ugovarjajo proti zidanju novega šolskega poslopja v Smarju, in to iz sledečih razlogov: Pred 9 leti se je kupila hiša, ki se je od postavno poklicane komisije za šolo popolnoma primerna spoznala, a 4 leta pozneje je ista oblast zavrgla to, kar je prej odobrila, ter tirjala zidanje nove šole. Proti temu se je pritožil krajni šolski svet na deželni šolski svet, ki je odredil v soglasju z okrajnim šolskim svetom zopetno komisijo in ta je spoznala, da se da to poslopje z malimi stroški tako prirediti, da ustreza popolnoma šolskim zahtevam. C. kr. naučno ministrstvo, napačno poučeno, tirja novo šolo, ki bi stala do 30.000 K. ne oziraje se na uboštvo prebivalcev in še na obstoječi dolg okoli 30.000 K na leta 1878 zidani šoli in na leta 1899 kupljeni šoli.

* **Kot vladi nasprotna stranka** bi rada veljala Narodna stranka. Znano pa je, da so dosedaj glasovali liberalci vedno in povsod z vlado, izvzemši le nagodbo z Ogrsko, kjer so šli skupaj s socialdemokrati. Tudi v proračunskem odseku glasujeta njihova zastopnika Vukovič in dr. Ploj vsak dan za vlado. To dobro vedo tudi gospodje v Celji, toda laganja ne morejo opustiti.

* **Krščanstvo in „Narodni List.“** Kukovec je na zadnjem obnem zboru Narodne stranke v Celju slovesno zatrjeval, da stranka ni proti veri. Mi pa smo že opetovano dokazali, da strankino glasilo zavzema veri nasprotno stališče. Zadnja številka je zopet dokaz za to. Znano je bralcem časnikov, kaj je profesor cerkvenega prava v Inomestu Wahrmond zakrivil zoper našo vero in cerkev. Na javnem shodu in v javni knjižnici je oblatil to, kar je in mora biti vsakemu kristjanu najsvetejše, verske resnice o trojedinem Bogu, o Kristusu, Mariji Devici in božji Materi, o najsvetejšem zakramentu itd. Tega ni govoril in pisal kot učenjak, ampak kot navaden agitator proti cerkvi po socijaldemokratičnem vzoru. To njegovo počenjanje pa brani „Narodni List“ kot svobodo znanosti in nauka, in grdo ozmerja naše slovenske krščanske poslance, ki so se zavzeli za naše najsvetejše verske besere, češ, da nemškim krščanskim poslancom s tem „delajo sramotno štafazo v njihovem boju proti svobodni nauka na vseučilišču.“ Narodna stranka ni proti veri? Njeno glasilo pa smeši vero in bogoskrunsko piše o božjih osebah. V zadnji številki pravi, da je misijon v Hočah „ženske navda“ s sv. Duhom; govori o „nasvetu in želji sv. Duha, ki se v raznih časih in raznih gospodm duhovnikom nejednako prikazuje in ž njimi govori.“ Ali more tako pisati in govoriti kak dober in pošten kristjan? Ne, tega je sposoben le predrzen in nesramen liberalce. Niti omeniti ni treba, da tudi zadnji „Narodni List“ sramoti naše duhovnike ter namerava s tem, da jim jemlje ugled, škodovati veri. Zato pa bodi vsakemu, ki mu je vera sveta stvar in ki jo hoče ohraniti kot najtrdnjejšo oporo sebi in svojim potomcem, geslo: „Proč z liberalnim in protikrščanskim „Narodnim Listom“!

* **Tržne vesti.** Tudi na budimpeški borzi je zapihal vendarle drugi veter in je na Ogrskem sedaj ugodno vreme ne le za poljedelce in njih setve, ampak tudi za budimpeške borzijance, ki ne morejo več vzdržati visokih kurzov, ampak so morali zadnji čas precej odnehati. Padajo pa tudi kurzi drugih živil. Konzum kupi le toliko, kolikor nezgledno potrebuje in so ponudbe brez zanimanja. Navadno je pomladansko solnce izvabilo zrnje iz zalag producenta in drugih lastnikov. V tej dobi so se bolj pri drževali blago in so spekulirali na polžaj nove setve in na pomanjkanje blaga. Ali letos ni zmanjkalo dosedaj blaga, konzum se je jako skril in setve stoji dobro, vendar dosedaj še niso postali ponudniki številnejši. Moka deli usodo s pšenico, ker tudi moka ne gre in se konzum omejuje le na neobhodno potrebno. Fina moka je brez vsakega zanimanja, medtem ko srednje in zadnje številke boljše gredo.

Ržena moka je brez prometa. Otrobi nespremenjeni. — Finančni minister je naznanil, da namerava vlada zvišati davek na žganje za 50 kron, tako da bi znašal davek za kontingentiran Spirit 140 kron, za ekskontingentiran 164 kron na hl. Kontingent iz naša sedaj 1.017.000 hl in konzum je to množino vedno prekoračil. Novi davek bo začetkom gotovo zmanjšal konzum in sam minister računi, da mu ta davek izpočetka ne bo nesel cele svote povišanja, torej 50 milijonov kron, ampak le približno 35 do 40 milijonov. Liter navadnega žganja bi se vsled novega davka podražil za 12 h. Kako bo to vplivalo na pivo, se ne more reči, ali tudi zvišanje davka v letu 1888., ko je davek poskočil od približno 12 kron na 70, oziroma na 90 kron in ponovno zvišanje v letu 1899. za 20 kron, ni zmanjšalo veselja do alkohola, ampak se je pilo prej ko slej. Donesek višjega davka hoče vlada deloma porabiti za uravnavo deželnih financ.

Mariborski okraj.

m **Blizu Maribora** je neka popolnoma slovenska občina z čisto slovenskim in narodnim občinskim odborom. Lica pa ne kaže slovenskega ne doma in ne pred svetom. Ta teden imajo na občinski tabli pri cerkvi nabita oglasila občine, da bodo imeli „Gemeinderathsitzung“ in da so „Gemeinderechnungen“ na vpogled. To pa že več ne gre! (Kdo od občanov pa nemški razume? K večjemu ena četrtna. G. župan in občinski tajnik bota se morala malo potruditi in slovenski uradovati; saj sta oba narodna moža. Sploh naj občinski odbor že enkrat sklene popolno slovensko uradovanje. Saj so celo v občinskem odboru možje, ki znajo le malo ali čisto nič nemški! Ne ližite mestjanom pet! Saj vidite, kako za vas skrbi n. pr. okrajni zastop. Niti odgovora ne dobite celo na nemške vloge in prošnje zaradi ceste! — Mariborski popotnik.

m **Nemška šola na Tezni.** „Schulverein“ je baje namenil za nemško šolo na Tezni 10.000 kron. Tezna se loči od Pobreža, postane samostojna občina in da ne pride nemštvo, v vasi v nevarnost, treba seveda postaviti nemško šolo. Najboljše pa je pri tem to, da je vas v pretežni večini — slovenska.

m **Rošpah** pri Mariboru. Dne 22. marca je umrl stari veteran Franc Potočnik v 80. letu svojega življenja. Kot vojak je služil pri 47. pešpolku in se hrabro bojeval pod očetom Radetzkyjem leta 1848 in 1859. Kot delavec je bil vester in marljiv. N. v. m. p.!

m **Iz Zrkove** pri Mariboru zabavlja neki človek v gotovem celjskem listu zoper vse, kar je in se nameni napraviti dobrega; zoper potrebni brod in zoper izobraževalno društvo. Če pa bi se ustanavljalo liberalno in socijaldemokrasko in brezverno „Ljudsko knjižnico“, pa bi bilo vse v redu. Ste pač čudni ljudje pri Narodni stranki. Opozorjam še, naj dopisnik pazi, da ne spravi s takimi neumnimi dopisi v zrkovski občinski odbor našemu kmetu sovražnih ljudi!

m **Ruše.** Preteklo nedeljo popoldne je bil v gostilni g. Novaka od tukajšnjega strankinega odbora sklican shod Narodne stranke. Zbralo se je blizu 100 ljudi, večinoma obrtniki in navadni delavci. Razpravljalo se je o volilni prenosni za deželni zbor, o državnih in deželnih poslancih in takih rečeh. Tudi mi zahtevamo tako volilno reformo, ki bo pravična Slovincem in tudi nižjim slojem. Zahtevamo za kmečkega in obrtnega delavca starostno zavarovanje, da mu ne bo treba na stare dni z vrečo na rami ali pa s cekrom v roki od hiše do hiše kruha prositi. Če ima vlada denar za kanone, naj ga ima tudi za kruh za stradajoče in onemogle delavce. Če ima deželni denar za veselice, za drsalisce, za telovadnice, za druge slične reči, naj ga da tudi za podporo ubogemu spodnještajerskemu kmetu in delavcu. Kakor je pri vsaki gđaliski igri eden šaljivec, tako smo se tudi zabavali nad govornikom g. učiteljem Robnikom. Da bi vsak človek imel sv. Trojico v glavi, na jeziku in v prsih, to zamore le verski nasprotnik trdit. Vera mora biti v sreči, pa ne v tistem zidovju (v cerkvi), pa tudi ne v krmi: vera ne spada v politiko (zato tiho bodi, ako je ne razumeš). Mi bi samo še vprašali g. govornika, kdaj že pride novodobni, svobodomiselní, napredni katekizem „Freimaurerske“ šole na svitlo. Ta bi odgojil otroke, da se Bogu smili. Zato pa ne maramo novodobnih liberalnih naukov, temveč se rajši držimo božjih, po katoliški cerkvi nam ohranjenih resnic. V javnosti pa zavračamo vsak liberalizem ter podpiramo samo krščanske stranke.

m **Sv. Marjeta** ob Pesnici. Milo se človeku stori, ako vidi mladi evet utrzan, ovenel, in v tla pomandran. In marsikomu se nehote zrosi oko ob pogledu na zlomljen cvet nadebudnega mladeniča ali nežno dekle, po katerem nemila smrt stegne svojo koščeno roko ter ga položi na mrtvaški oder. — Dne 27. sušca vršil se je pri nas lep spreod, ko so beloočlečena in ovenčana dekleta Marjine družbe spremljale mlado tovarišico, šele 22 let staro dekle Marijo Hödl, edino hči Jan. Hödl, sodarskega mojstra v Močni, k večnemu počitku. Zapele so ji tudi na domu in ob grobu nekaj glnljivih pesmic za slovo. Med dolgo in mučno boleznijo, ki jo je potr-

pežljivo prenašala, imela je rajna le to željo, iti še enkrat na božjo pot, in potem — je v svoji otroški priprostosti dejala — bo gotovo bolje. In zares se je na praznik Marijinega oznanjenja odpravila — potem ko so jo domači dušni pastir nekaj dni poprej z vsem potrebnim za dolgo pot prevleli — na pot, ki jo gotovo privede do zaželenega cilja, v najslavnejše Marijino svetišče, „kjer bo gotovo bolje“, kjer ne bo več bolezni, in ne — smrti! Naj počiva v miru ob žaru nebeške luči!

m Slov. Bistrica. Občina Sentovec je izvolila v svoji seji dne 29. marca enoglasno g. Petra Novaka, gostilničarja v Slov. Bistrici, za njegove zasluge za častnega občana. Iskreno čestitamo!

m Slov. Bistrica. Ponosna stavba naše posojilnice je našim „ljubeznivim“ Nemcem in nemškutarjem trn v peti. Zato skušajo na razne načine ovirati in zadrževati ali pa, če bi bilo mogoče, onemogočiti zidanje. Najbližnji sosed Jagodič bi si pri tem prizadevanju naših nasprotnikov rad pridobil menda največ zasluge. Ze v začetku je delal razne sitnosti, in zdaj je zopet hotel skopati jamo, v katero bi se naj zvalil „Narodni Dom“, a bo v to jamo sam padel, ali pa vsaj njegov dimnik. Pritožil se je namreč, da vsled novega zidu na njegovem poslopju nekaj poka in je zahteval komisijo, ki je pa vsled izpovedbe inženirjev konstatirala, da temu ni kriv Nar. dom, ampak njegov dimnik, ki ga naj odstrani, ako hoče mir imeti. Kako že pravi pregovor? Kdor drugemu jamo koplje — — — Naj o tem premišljuje v tem postnem času.

m Laporje. Dne 22. marca smo imeli zbran evet naše župnije. Ustanovila se je Mladeniška zveza. Fr. Žebot iz Sentilja ob Muri nas je z navdušenimi besedami bodril k združevanju. Omenil je, da so se naši pradedje zbirali v zborovanje pod vaško lipo. Dandanes pa bi naj bile društvene sobe nekeke vaške lipe, pod katero bi se naj zbirali kršćanski mladeniči in vsi Slovenci, da se učijo dobrih reči. Prisrčna zahvala vsem, ki so k ustanovitvi Mladeniške zveze pripomogli!

m Sv. Peter nize Maribora. Društvo „Skala“ priredi v nedeljo, dne 5. aprila, ob 3. uri popoldne predstavo s skioptičnim aparatom, združeno s predavanjem v novi šoli. Vstopnina: Sedeti 20 vin., stoječa 10 v.

m Laporje. Mladeniška zveza izobr. društva ima v nedeljo, dne 5. aprila po večernih svoj prvi poučni shod s poučnim predavanjem, potem je pogovor o nekaterih zelo važnih mladeniških zadevah. Mladeniči, udje pridite gotovo vsi in agitirajte, da se tudi drugi udeležijo in pristopijo!

Ptujski okraj.

p Okrajni zastop na Ptuj ni več v prostorih stare Šole (nasproti mestni cerkvi), ampak v poslopju stare mestne hiše.

p Ptuj. Kmetijsko društvo z sedežem v Ptuju je imelo dne 25. marca občni zbor in volitev novega odbora. V načelstvo so izvoljeni prejšnji: Miha Brenčič, tovarnar v Ragoznici, načelnik; Janez Grahar, veleposestnik in gostilničar na Hajdinu, njegov namestnik; Franc Petrovič, posestnik v Podvincih, tajnik; Jožef Zelenik, posestnik pri Sv. Urbanu, blagajnik; odborniki: Jurij Kuhar, posestnik v Brstjah, Janez Brmeš, posestnik in gostilničar v Budini; Janez Kreftl, veleposestnik in gostilničar v Gornji Grajeni, Franc Brenčič, posestnik v Zabjaku in Jožef Muršec, posestnik in gostilničar v Ptuj. Načelstvo: (dr. Fran Jurtela, veleposestnik itd., Ptuj, Fran Rešek, posestnik na Hajdinu, Fran Pihler, veleposestnik in župan v Velovleku, Jožef Cizerl, posestnik in župan v Mezgovcih in Martin Toplak, veleposestnik v Podvincih). G. Grahar je predlagal, da bi se dalo, če mogoče, za Gornje Polance travniško brano k Sv. Janžu, kar bo de se le odbor sklepal, ker do zdaj se je še za rabo te brane premalo udov oglasilo. G. dr. Jurtela je omenil, da naj bi se zadruga bolj resno poprijela dela, posebno kar se tiče posredovanja kupčije s poljskimi in drugimi pridelki. Zeleti bi tudi bilo, da bi delovali vsi naši posestniki iz ptujskega okraja pri vsaki priložnosti na to, da bi čim več udov pristopilo k tej zadrugi, pri kateri so sami dobri posestniki, ki so porok za to zadrugo. Potem bi res lahko začeli prodajati naše pridelke naravnost, ne pa da tukaj te ljudi rečimo, ki se navadno norčujejo s posestnikov. Zato se naj oglasijo k zadrugi tudi drugi posestniki kot udje, ki bi imeli kakšne pridelke ali živino, naj si bo sedaj ali pa pozneje proti jeseni, da si bo društvo odjemalce priskrbelo. Društvo ima na razpolago čistilni stroj, travniško brano, prodaja klajno apno, modro galico, detelna semena, za kar se vse jamči, po isti ceni, ki njo stane, in to samo za ude. Zadruga posluje v Narodnem domu v posojilničnih prostorih vsak dan predpoldan razven nedelj in pa praznikov.

p Roparski napad. V nedeljo zvečer ob pol 8. uri se je prikradel nek lopov v stanovanje gospoda vikarja Psunderja v Ptuj, v trenutku, ko je ta ravno odšel v prošnjo k večerji. Postrežnica, ki je pospravljala v sobi, sliši nenkrat, da je nekdo stopil v vežo; hitro stopi ven, ne da bi vzela luč seboj, kar jo naekrat mahne nek moški z močno okovano palico po glavi; ona začne kričati na vso moč, a lopov jo dalje obdeluje s palico, tako da je bila v trenutku vsa v krvi. Ljudje v bližini so slišali silni krik, a ko prihitijo na pomoč, je bil napadalec že pobegnil. Malo prej so ljudje videli pod oknom dva tulca, ki sta čakala, da bi gospod vikar

odšel. Vidi se, da morata biti znana s krajejskimi razmerami.

p Leskovec. Pomladanska sapica je privabila lintverja prek Drave, da si je prišel sem v Leskovec poiskat strupene hrane. Neka ženska ga je gostoljubno pogostila v svoji krčmi, kjer so mu mavho napolnili z obrekovanji. S tem so si izlili žol nad cerkvenim predstojništvom, ki ni moglo krčmarici dovoliti, odpreti gostilne tik pred cerkvenimi vrati v kaplaniji, prirejati tam godbo s plesom ob nedeljah ter kolportirati giftno kromo „Stajerca“. Tako si lahko vse razlagamo. Grdih laži o naših priljubljenih dušnih pastirjih noben pošten Leskovečan ne upošteva, ker ve, odkod da izhajajo, ter se bo v prihodnje izogibal take hiše. Rajši damo kaj zaslužiti Jožeku, ki ga ta krčmarica zaviha, ker nam ne vsiljuje grdega „Stajerca“. Leskovečani, pokažimo Linhartu svoje katoliško prepričanje s tem, da se vpišemo v Kmečko zvezo in naročimo na katoliške liste.

p Ivanjkovec. Shod narodovcev v mali krčmi pri vdovi Kralj je bil jako klavern. Okoli dvajset oseb in le par posestnikov, med njimi mladi Simončič in nadučitelj Šijanec. Tem so se pridružili Ljutomerski Rajh, Puconja in dr. Chloupek, kateremu bi svetovali, naj bi se raje brigal za svoje bolnike. Sam general dr. Kukovec je prišel na shod in otrobe vezal o jezikovnem vprašanju in volilni reformi. Boter tega shoda je kramar L. Petovar in njegov adjutant, izgubljeni bogoslovci Polak, Heil!

p Distanje narodne čitalnice v Ptuj v pripravi v nedeljo dne 5. aprila v „Narodnem domu“ ob 8. uri zvečer veselično igro „Martin Smola“, burko v treh dejanjih. K obilnej udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

Ljutomer. Na Jožefovo, 19. sušca 1908 se je ustanovilo: „Veteransko društvo za Ljutomer in Ljutomersko okolico“ v spomin šestdesetletnice vladanja Njih Veličanstva, cesarja Fr. Jožefa I. Odbor: 1. Alojzij Rajh star., 2. Ivan Dijak star., 3. Jožef Smodiš, 4. Ivan Antolič, 5. Ivan Zemljčič, 6. Ivan Pihlar, tržani; 7. Jožef Roškar in 8. Jožef Slavič iz Cvena; 9. Ivan Kovačič in 10. Francišek Dolamič iz Kamensčaka; 11. Francišek Lasbajer iz Noršinec; 12. Alojzij Rakovec iz Podgradja; 13. Rudolf Mihalič iz Kamensčaka. Načelstvo: 1. Alojzij Rajh star., načelnik; 2. Ivan Antolič, podnačelnik; 3. Ivan Dijak star., blagajnik; 4. Ivan Zemljčič, tajnik. Namestniki: 1. Tomaž Znidarič iz Ljutomera; 2. Alojzij Rozmarič iz Slamnjava; 3. Francišek Kranjčan iz Ljutomera; 4. Anton Vogrinec iz Zeleznihi dver; 5. Boštjan Kikec iz Stročje vasi; 6. Ljudevit Košnik, pismošča. Prihajujemo, da bo društvo s slovenskim poveljnim jezikom delalo čast Ljutomeru in njega okolici.

1 Ljutomer. Umrli je dne 22. marca g. Franc Repič, bivši lekarniški pomočnik pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Dolgo je bolehal in z občudovanja vredno potrpežljivostjo prenašal bolečine. Bil je dober kristjan, v svoji bolezni je večkrat prejel sv. zakramente. Od svoje zapuščine je največji del podaril cerkvi Sv. Jurija za zidanje nove cerkve, pa tudi za mnoge dobrodelne zavode in društva manjše ali večje svote. Blagi pokojnik naj počiva v miru!

1 Vogričevci pri Ljutomeru. V ponedeljek, dne 30. marca se je pripetila velika nesreča. Pri Krampergarju so trebili studenec. V vodnjaku je bil nad 20 let stari mladenič Viktor Klemenčič. Kar se zasnje zid in pokoplje nesrečnega, a pridnega mladeniča. Nekaj časa je še klical na pomoč. Potem pa je vse utihnilo. Pri takih opravilih bi pač trebalo več previdnosti!

1 Veržej pri Ljutomeru. Dne 29. marca so nas počastili mladeniči bračnega društva za Ljut. okolico. Vsi smo bili radovedni, kaj se je neki lapega „sanjalo“ Ljutomerčanom. Zeljno smo čakali, kdaj se dvigne zastor. Radi počasnega prihajanja se je vse precej zakasnilo. Najprej pozdravijo naš vlač. g. župnik mila goste iz Ljutomera, od Sv. Križa in zlasti iz Maribora odposlanca S. K. S. Z. In sedaj pa nastopijo mladeniči. Novak pozdravi občinstvo, navdušuje mladino, da se izobrazijo, uči, da se ravna po geslu: Vse za Boga in domovino! Ne smemo pozabiti besed našega Slomšeka: Sv. vera bodi nam luč, materin jezik bodi nam ključ do prave izveličanske omike. Lepe nauke nam je podal v „Iskriceh“ deklamator Panič. „Varuj se prijateljev goljufivih, ki hvalijo greha sladkost!“ — Le čednosti dušo odpiraj; krepost naj ti diči srce.“ Vsem navzočim iz srca je govoril Lipovec. Kmet-trpin — zaničevan povsod! Združimo se, izobrazimo se, utrjujmo se v dobrem, in prišel bo čas, ko kmet ne bo trpin, ne bo zaničevan, ampak povsod čistan, kakor mu gre po pravici. Zato bistrimo si uma svetle meče, polnimo srca s svetim navdušenjem in priti morajo boljši časi. — Žalostno zgodovino kmeta je osvetlil Brumen z deklamacijo: „Ljudmila.“ — Odposlanec S. K. S. Z. nam je razložil pomen te zveze. Včloveški družbi gine vera — množe se norišnice. Vzemite Slovencem vero, potem pa napravite križ čez nas! Grobokop slovenskega naroda je, kdor ga zastruplja z brezverstvom. Zato pa se S. K. S. Z. trudi za izobrazbo in poštenost našega ljudstva. Lepo je, da se slovenska mladina uči. Prizadevati se pa mora, da si ohrani tudi prostost, da se ne tla vkovati v verige kake strasti. Zato naj se drži doma in naj ne sili v mesta! Ljubo doma, kdor ga le

ima! Kmečka hčerka greš v mesto in tam služiš navidez-gospej! Kje je tvoj ponos! Zlati nauki g. dr. Kovačiča ne bodo izginili iz naših src. Hvala jim za nje! — Igra „Sanje“, h kateri je predsednik Babič podal razlago, nam je vsem dopadla. Igraleci so svoje vloge rešili dobro. Tako je končal le prenatrago zabavno-poučen večer. Hvala Ljutomerčanom za užitek, ki so nam ga podali.

1 V plitvem jarku utonil je v Terbegovcih, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici, Jurij Trstenjak iz Grabšinsčaku, star 69 let. Napis se je zganja in se ponoči ponesrečil.

1 Iz gornjeradgonskega okraja. Župana Kollerja hoče „Stajerca“ oprati, a ga v svojem zagovoru še bolj obtožuje. Piše namreč: Napredni g. Koller je sprejel 60 K denarja za navažanje občinske ceste, ne pa za druge potrebe. V tem času je pa bila ravno setev in zato se ni pustilo setve in šlo ceste navažati. Ker pa se cesta jeseni leta 1907 ni mogla navoziti in vsled tega to podporo izdati, postavil je bode ta denar v račun, kadar bode cesta navožen... G. Koller torej v „Stajercu“ trdi, da se mu je ta znesek od okrajnega odbora naprej plačal. Če bi se mu tudi naprej plačal, bila bi njegova dolžnost, da ga izroči blagajniku, ali pa pri občinski seji vsaj odbornike obvesti, da je od okrajne podpore sprejel. Da bi se mu pa ta znesek naprej plačal, to je grda laž. Sejni zapisnik z dne 11. sept. 1907, točka 6, pravi dolbesedno: „Über Ansuchen der Gemeinden Weigelsberg und Eichmauthdorf wird denselben, nachdem die Beschotterung der Gemeindefstraßen durchgeführt wurde, eine Subvention von je 60 Kronen bewilligt und zugleich zur Zahlung angewiesen.“ Ta zapisnik podpisal je tudi g. Koller kot bivši okrajni odbornik. In če bi dotično sejo tudi prespal, zakaj pa ni pozabil iti takoj drugi dan 12. sept. po teh 60 K? Zakaj jih ni izročil blagajniku? Saj je dobil denar za to, ker je baje dal občinske ceste navoziti. Mi sicer ne vemo, ali se je kaj navozilo, ali ne, a sejni zapisnik pravi tako. Pa ne samo to, ampak dolžnost novega načelstva okrajnega zastopa bo, da se razkrije marsikatero nerednost naših (nemškutarjev, katero so uganjali ti „rešitelji“ kmeta pod vodstvom svojega „očeta“ Wratschkota, da spozna ljudstvo, kako so farbali javnost, okraj pa oškodovali.

1 Slavna posojilnica v Gornji Raagani je prostovoljni požarni brambi pri sv. Juriju ob Ščavnici naklonila velikodušni dar 20 kron, za kar ji vodstvo izreka tem potom iskreno zahvalo.

Slovenjgraški okraj.

s Staritrz tik Slovenjgradca. 21. mare, prvi pomladanski dan, je prinesel starotržkim župljanom veselje, kakor malokatero pomlad ali sploh leto. Ta dan so bili namreč v Mariboru od premilostljivega kneza in škofa starotržki preč. g. dekan in župnik itd. instalirani častnim kanonikom lavantinskega korarskega zbora. Ko so se zvečer g. kanonik vračali iz Maribora, so jih pozdravili na postajališču č. g. Alojzij Čizek, mestni župnik, in Avg. Günther, okrajni načelnik in obilo drugih gospodov iz Slovenjgradca. Doma pod cerkvijo jih je čakala ogromna množica ljudstva, med njimi tudi veliko število šolskih otrok pod vodstvom priljubljenega g. nadučitelja Franciška Vrečka. Najprvo jih je pozdravil pri veličastnem slavoloku g. župan Schöndorfer v spremstvu celega občinskega zbora starotrškega, v imenu cele občine, pa tudi vseh drugih občin naše župnije. Za njim jih je pozdravila v imenu šolskih otrok Franica Apačnik. Iz zvonika je plapolala veličastna trobojica ter nas vabila med veselimi pritkavanjem milodonečih zvonov in med gromovitim odmevanjem topičev v slovesno razsvetljeno cerkev, kjer so imeli visoko odlikovani milostljivi g. kanonik večernice z blagoslovom. V mraku so na travniku pod župniščem vzgajali umetni ogenj. Veliko število ljudi pa se je gibalo z lampijoni v rokah po travniku ter tvorilo od časa do časa slikovite oblike. Drugi dan so služili g. kanonik slovesno sveto mašo. Ljudstvo se je udeležilo cele slavnosti v silno velikem številu. Vsem se je bralo na obrazu izvanredno veselje, mnogim pa so zaigrale v očeh ob slovesnem prihodu in drugi dan med sv. mašo solze radosti in hvaležnosti. Vsi pa so si prav iz srca želeli, da bi g. kanonik še dolgo časa zdravi tukaj med nami živeli in nadalje nam v blagor kakor dosedaj delovali. Najlepsi pomladanski dan pa nam Starotržanom ostane v trajnem spominu.

s Staritrz. Biserno poroko bosta obhajala me-seca majnika občespoštovana zakonska Pavel in Uršula Poplaj po domače Hadermaš v Vrhih. Poročena sta bila dne 22. sivečana leta 1848. Čestitamo!

s Volitve v okrajni zastop šostanjski. Dne 30. marca so bile pri nas volitve v okrajni zastop. Izpadle so nekako čudno; smemo biti ogorčeni radi tega, ker nekateri ne uvažujejo strankinega položaja, temveč tirajo preveč osebno politiko. Vse stranke so volile za načelnika g. pl. Adamoviča, ki je naš zvest pristav in povsod priljubljen; za podnačelnika je bil izvoljen g. Jože Skaza iz Velenja, za odbornike: iz veleposestva g. Jože Skaza, za veleobrtni g. Viktor Hauke, za trge g. Hans Woschnagg, za občine g. Ivan Dvornik, iz cele skupine č. g. Fran Cizej in g. Martin Koren.

s Okrajni zastop šostanjski. Torej Ježovnika so vrgli iz odbora; hude ure ima sedaj g. državni

poslanec. Pred tednom je frčal iz občinskega zastopa velenjskega, ta teden pa iz odbora zastopstva, kateremu je celo načeloval. No, sedaj pa se pridejo za njim g. Goršek, ki so hoteli voditi v imenu Narodne stranke celi šostanjski okraj.

s **Šostanj**. Umrl je tline 21. sušca g. organist in v Savinski dolini dobro znani prvi tenorist Jožef Remic, ki je tukaj služboval 22 let ter bil marljiv pevovodja čitalniških pevcev. Pri pogrebu je bilo navzočih šest č. gg. duhovnikov, g. Karol Bervar, vodja orgljarske šole v Celju, okoli 20 organistov in mnogo njegovih znancev. Marsikatero oko je bilo solzno, ko je č. g. župnik Cizej pri odprtem grobu na kratko povedal, s kakim veseljem je rajni že od mladih nog popeval v čast božjo in za blagor naroda. Konečno so mu gg. organisti zapeli novo nagrobno "Mrtvaški zvon", katero je vglasbil g. K. Bervar. Bodi mu zemljica lahka!

s **Okrajni zastop šostanjski**. Moramo govoriti iz stališča "Kmečke zveze" resno besedo. Vsi kmetje, najsibodo te ali one stranke, so znali pred volitvijo, da se poteguje vodstvo Kmečke zveze za primeren kompromis med slovenskimi strankama. Kmečka zveza je na stališču, je bila in bode ostala, da mora imeti v narodnostnih vprašanjih povsod čiste roke, zlasti pa tudi pri volitvah. Kjer je močna nemškutarska stranka, tam se mora priti med slovenskimi strankama do kompromisa, če je seveda tako težavno najti pravega ključa. Kdor se ne ravna po teh načelih, ne dela kot ud stranke, temveč goni osebno politiko, kakor se je to zgodilo pri teh volitvah. Mi moramo obžalovati g. župana Skaza, da je šel nemškutarjem na limanice. G. Skaza naj nam ne zameri tega očitja, toda treba je scistiti politično delo povsod. Če bode natanko preudaril, kakim gospodom je šel v past, bode nam moral pritrčiti. Lepo število let ni bilo nobenega nemškutarja v okrajnem zastopu; je-li bilo treba, sedaj voliti v odbor kar dva? Možje, v Saleški dolini! treba je prave organizacije "Kmečke zveze", potem ne bode določeval v tako važnih zadevah samo eden po svojih nagibih!

s **Za slovenske stranke** neugodni izid šostanjskega zastopa sta odgovorna največ lista "Domovina" in "Narodni List", ki sta velenjskega župana vedno na grdi način napadala in blatila; najpodlejši pa so bili napadi v "Domovini", katera še nima toliko časti, da bi pustila gospe na miru. Tudi te mora blatiti, kakor je storila pred volitvami z gospo Skazovo. Vsled teh napadov v teh listih g. Skaza v svoji razburjenosti neki ni hotel vedeti o nobenem drugem pogajanju, nego o tem, da vrže iz vseh odborov poslanca Ježovnika. Temu se sicer prav zgodi; če bi bil on pameten, bi bil preprečil v svojih listih osebne, gnusne napade na župana g. Skazo in lažje bi bilo prišlo do poštenega kompromisa med slovenskimi strankama, ne pa med osebami. To so vedno plodovi grdega pisarenja okrog "Domovine" in "Narodnega Lista", ki se ne drže stvari, temveč blatijo le osebe.

s **Družmirje** pri Šostanju. Dne 25. marca je bil poučni shod bralnega društva v prostorih g. Retnika. Navzoči so pazljivo poslušali izvajanja g. prof. dr. Verstovška in ga prosili, da pride še večkrat govoriti med nje. Društvo lepo napreduje pod predsedstvom č. g. Krošeljca.

s **Velenje**. Kakor smo že kratko omenili, so 23. marca zmagali pri nas na celi vrsti pri volitvah za občinski zastop pristasi Kmečke zveze. Člani novega odbora so: V III. razredu: Karl pl. Adamovich, Franc Cizej, Jožef Skaza, Jožef Jan, Jožef Berglez, Janez Meža; namestniki: Ivan Čretnik, Mihael Trnek, Franc Pečičnik. II. razred: Gregor Goršek, Martin Svečnikar, Stefan Koren, Franc Saloven, Janez Lahovnik, Franc Osepek; namestniki: Franc Melaušek, Jožef Meža, Janez Obu. I. razred: Jan. Vrabčič, Andrej Hudovernik, Franc Dobovičnik, Fr. Polh, Janez Melaušek, Peter Spital; namestniki: Martin Melaušek, Mihael Koren, Jožef Končnik.

s **Velenje**. Grozdje je pač kisló: tako zdaj godrnajo Ježovnikovi pristasi, ki so propadli pri občinskih volitvah. "Domovina" in "Narodni List" jim pa sedaj pomagata in trditja, da se Narodna stranka ni udeležila volitve. Če jo popihata zdravnik dr. Podlesnik in pa Ježovnik in nečeta iti na volišče, potem se že ne udeleži kar pol občine volitve. Ste pač smešni! Vsa čast kmečkim volilcem, ki so stali kot skale in porazili s svojo navzočnostjo, kot še nikdar, dva prijatelja, ki se vedno družita, nemškutarijo in pa liberalno Narodno stranko. Živel! Le krepko naprej!

s **St. Ilj** pri Velenju. Naša občina je imenovala preč. g. župnika Fr. S. Smrečnika, kn.-škof. svetnika, soglasno častnim občanom. Prav okusno izdelano častno diplomo je izročil celi odboru preč. g. župniku dne 22. marca. Cestitamo!

s **St. Ilj** pri Velenju. Za župana je izvoljen pri nas prejšnji župan Martin Koren, za svetovalca pa gg. Ivan Krajnc in Franc Vranjek. Cestitamo!

Konjiški okraj.

k **Konjice**. V kratkem se prične graditi nova okoliška šola. Proračunjen je bila na zmanjševalno ponudbo na 84.000 kron. Dva ponudnika sta slabašje na 89 oziroma 88 tisoč kron, dva nižje na 78 oziroma 77 tisoč kron. Najnižja ponudnika sta Slo-

venca Gologranc-Vrečko za 77.000 K, ki bosta tedaj šolo zidala. Zanimivo je le to, da se je za to stavbo najbolj potovalno podjetnik Nemec Schmidt, ki se je pred kratkim tu naselil, ter si z zidanjem slovenske šole hotel pridobiti ugled in gnotno stališče. Ker se mu ni posrečilo, zato velika žalost med trškimi Nemci.

k **Konjice**. G. Hofer iz Golskega nam piše, da on ni pisal v "Narodnem Listu" dopisa zaradi kupovanja ovsa od golske graščine.

k **Konjice**. V okrajni zastop iz kmečkih občin so bili dne 30. marca izvoljeni sledeči odborniki: Fr. Napotnik, posestnik na Tepanjskem vrhu (K. Z.) 38 glasov; Anton Pučnik, župan iz Grušova-Prihova (K. Z.) 48 glasov; Jurij Zidanšek, posestnik iz Spitaliča (K. Z.) 46 glasov; Alojzij Cvalhte, župan iz St. Jerneja (K. Z.) 48 glasov; Mat. Sadek, posestnik iz St. Jungerte (K. Z.) 38 glasov; Ant. Golčer, posestnik iz Oplotnice (K. Z.) 26 glasov; Franc Arbeiter, posestnik iz Nove vasi — Konjice okolica (K. Z.) 36 glasov; Simon Vidmar, posestnik iz Zreč (K. Z.) 36 glasov; Jan. Marzidovšek, župan iz Zbelovega (Staj.) 26 glasov. Da je izvoljen tudi en Stajerčanec, je kriva stana needinost in nezaupljivost med Slovenci. Katol. politično društvo je v svoji seji postavilo vseh devet kandidatov, pa vendar prepuščilo odločitev v nekem oziru skupnemu posvetovanju pred volitvo v "Nar. Domu". Sedem izmed njih je bilo voljenih z veliko večino; ker so pa nekateri postali pred volitvo drugega mnenja, so se vsled nesporazumljenja glasovi razcepili Slovincem na škodo. Politič. društvo je bilo mnenja četudi v manjšini, naj se izvoli še nadalje kot odbor kmečke skupine odvetnik dr. Rudolf (Nar. str.), toda na posvetovanju pred volitvo v "Nar. Domu" je bilo temu vse nasprotno, ravno tako tudi proti že dolgoletnemu odborniku P. Dobniku (Nar. str.), vsled tega needinost. Narodna stranka tedaj nima v konj. okraju nobene spoštovanja vrednega upliva med kmečkim posestniki, pač pa štajerčijanska vsled upliva nemških veleposestnikov, zlasti okrog Loč in Oplotnice. Še drugi štajerčijanski kandidat je bil znani Fijavž iz Stranic. Da so iz veleposestva in industrije izvoljeni sami Nemci, se razume. Trška skupina pa obstruira in noče voliti odbornikov, ker so med seboj zelo razprti. Nazadnje seveda se bodo že našli, ker jih ločijo le osebni oziri in — dobiček. Egoisti! Za okraj jim itak ni veliko, češ "paue" naj plača, mi pa imamo denar! Vederemo!

k **Preloge**. Posestnik Ravnjak je dne 26. t. m. vračujoč se s sejma v Vitanju, že blizu doma, v gozdu v temi zgrešil pot ter tako nesrečno padel črez visoko skalo, da se je ubil. Njegov devetletni sinček, ki je z njim vred padel, je ostal, močno poškodovan, pri življenju. Blagi mož je bil dober in umen gospodar. Naj v miru počiva!

Celjski okraj.

c **Celje**. Dne 24. marca se je usmrtil tukaj sodnijski pristav dr. Franc Korošec, baje zaradi neozdravljive bolezni. Pred enim mesecem je bil imenovan sodnijskim pristavom za Ptuj.

c **V Gaberju** se postavi pri prevozu državne ceste in železnice v najkrajšem času čuvajnica in se bo nastavljal v njej poseben čuvaj, ki bo odpiral in zapiral vlačne zavore.

c **Teharje**. Podučen shod prirediti Slov. katol. politično društvo na Teharjih prihodnjo nedeljo, dne 5. aprila 1908 popoldne ob pol 4. uri na Opoki v gostilni gospoda Sitarja. Spored: 1. Poročilo o zadnjem obnem zboru na Teharjih, dne 8. marca t. l. 2. Potovalni učitelj gospod Gorčan predava o sadjereji in vinoreji. 3. Razna vprašanja. 4. Sprejem novih udov.

c **Trbovlje**. Tu se bo obhajal sv. misijon od 6. do 16. aprila. Vodili ga bodo 3 oo. jezuiti iz Ljubljane.

c **Vransko**. Umrl je 30. marca Jožef Musi, blag mož, bivši dolgoletni načelnik okrajnega zastopa, oče dveh duhovnov. N. v m. p.!

c **Smarje** pri Jelšah. Na dopis v "Narodu" z dne 20. m. m. odgovarjamo sledeče: Nekateri tukajšnji "kmečki prijatelji" nam hočejo po vsej sili postaviti nepotrebno šolsko poslopje. Vse ljudstvo je vsled tega jako razburjeno, kar se je pokazalo na shodu Narodne stranke dne 23. svečana t. l. s protestno resolucijo proti zidanju nove šole. Dopisunček v "Narodu" z dne 20. m. m., tebe tem potom javno vprašamo, ali si res vzel laž in hinavstvo v najem, ker zatrjuješ, da je gospod nadučitelj Jurkovič podšuntal nekatere kmete, da so ugovarjali proti stavbi nove šolske zgradbe? Dopisunček, se li še kaj spominjaš zborovanja Narodne stranke, kako je ves zbor vzdignil roke za resolucijo, v kateri se protestira proti novi šolski zgradbi; zakaj se nisi oglasil takrat, ko se je vprašalo: kdo je za to, da se nova šola zida? Takrat bi bil svojo korajžjo pokazal. Pa ne ti, ne drugi učitelji, ne uradniki, ki jih je bilo mnogo na shodu, ni niti eden vzdignil roke. Je pač navada liberalcev, po časopisih lagati, proti ljudstvu se pa dobrikati. Z zidanjem nove šole bi se pa daykoplavevalcem zgodila nezasišana krivica. Mi Smarčani smo postavili leta 1878 moderno šolsko poslopje. Leta 1898 smo kupili od tukajšnjega tržana lepo hišo v šolske namene, ker je bilo potrebno šolo razširiti. Predno se je tiša kupila, je

prosil krajni šolski svet za komisijo, katera se je izrekla, da hiša popolnoma vstreza šolskim zahtevam, ter priporočala jo kupiti, na kar smo hišo kupili in se je tudi pouk v njej začel. Bilo je nekaj let vse dobro. Kar je začel neki tukajšnji učitelj dregati v šolsko oblast, da hiša ne odgovarja šolskim zahtevam, in da se mora na vsak način nova šola staviti. Na prošnjo krajnega šolskega sveta po posebni deputaciji na deželni šolski svet v Gradcu, odredi ta dne 27. junija 1906 posebno komisijo, katera je hišo pregledala, ter se izrekla, da hiša popolnoma ustreza šolskim zahtevam, le nekaj popravka je potrebna, čemur je tudi krajni šolski svet rad pritrčil. Komisijski zapisnik so podpisali deželno-stavbinski inženir iz Gradca, udje komisije okrajnega šolskega sveta, okrajni zdravnik, inženir in šolski nadzornik, kot načelnik okrajnega šolskega sveta, ker je bil takrat okrajni glavar na dopustu. Dr. Ploj, naš deželni poslanec, dobro poučen o naših šolskih razmerah, pa je napačno informiral deželni šolski svet v Gradcu, da namreč ljudstvo zahteva novo šolsko stavbo, ker pri kupljeni hiši bi bilo vedno mnogo popravila in stroškov. Vsled tega je vsak priziv in prošnja na deželni šolski svet zamanj, ker se oblasti, dasi nam niso naravnost nasprotne, izgovarjajo na dr. Ploja, kakor da bi mi Smarčani res hoteli novo šolo. V ta namen se je vršila komisija dne 29. svečana t. l. Pri tej priliki si je komisija ogledala omenjeno šolo, a se sedaj izrekla, da je to poslopje popolnoma nepriljavno za šolo. Značilno je, da so ravno isti udje komisije: okrajni zdravnik, inženir in šolski nadzornik zavrgli to, kar so poprej z lastnoročnim podpisom potrdili, akoravno se hiša ni za las spremenila. Jasno pa nam je zdaj tudi, kako da je dr. Ploj, "naš dični poslanec", se v Gradcu in na Dunaju za nas revne kmete "potegoval", da bi nam vsilil novo, nepotrebno, drago, moderno šolsko poslopje in spolnil željo gospodu Ferlicu, učitelju, ki je edini tukaj v Smarju za novo šolsko stavbo.

Frans-Josefstr. št. 9., v lastni hiši.

Demetrij Glumac

kotlar

na Ptuj, Poštna ulica 13
in MARIBOR, Kmetova ulica št. 13
Priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle to najboljše brigantine,
pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.
Popravski vsake vrste stroje in železa.
Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg šte. 10.

Priporoča popolnoma sveža in kaljiva deteljina, travina, runkelnova, svinke salate, korenjevega in vrtna semena. Rafija za vezanje trte, galice, žveplo, bartelovo klajno apno, kakor tudi vse vrste cerkvenih sveč, kadilo, oljčno olje in vse drugo v mojo stroko spadajoče blago.

Jamčim za dobro in ceno postrežbo.

Ljutomerčana,

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih let.

Brežiški okraj.

b **Krajni šolski svet** na Blanci pošilja na okrajno glavarstvo nemška pisma z nemškim naslovom in znamko, katere prinos je določen za zidanje nemške šole v Brežicah. To je pač že vrhunec narodne malomarnosti, da se tako pusti gospodariti nemškutarskega učitelja, ki pošilja taka pisma. Vzdrnite se, možje!

b **Pri nemškutarjih**, celo luteranih, kupujejo nekateri mlačneži; pristasi naše stranke ne sme brez potrebe prestopiti praga nemške trgovine. Somišljeniki, ne posnemajte nekaterih liberalnih velmož; bodite boljši od njih!

b **Nemški dopisujejo** okrajnemu glavarstvu in drugim uradom v Brežicah, namreč nekateri učitelji, tudi nadučitelji, ki se štejejo za narodnjake; na uradih nekateri teh gospodov celo s slovenskimi uradniki nemški kramljajo. Brez komentara! Prihodnjič imena.

b **Planina**. Zapustil si nas, vrli Franc Gračner, posestnik v Dolu, v najlepših letih! Za teboj ne žaluje samo blaga mamica, osorotela vdova, kateri je s teboj vred zašlo solnce zakonske sreče za vselej, ubogi otroci, katerim si bil preskrben oče, za teboj globoko žaluje vsa planinska župnija in ves slovenski rod, čegar zvest sin si bil vsikdar ne-le v besedi, ampak v dejanju! Kako priljubljen je bil rajni Gračner, pokazal je njegov črez vse sijajen po-

greb, kakor ga Planina se ni videla. Ob njegovem grobu se je zrosilo marsikatero moško oko, katerega je bila solza še skoraj neznana reč. Po nepričakovani smrti očeta je moral rajni zapustiti celjsko gimnazijo in se je z vso vneto posvetil gospodarstvu; živo se je zanimal za politično gibanje na Spodnjem Stajerskem, in ni bilo šbda, kateremu ni prisostvoval Gračner, mož odločno katoliško-narodnega mišljenja. Toda ljuta pljučnica je naredila nepričakovano dne 25. marca se-le v 39. letu njegovega življenja prenehal konec. Z Bogom! ti kličejo tvoji mnogoštevilni prijatelji in znanci, katerih srce si samo sedaj ranil, ko si se prehitro od njih ločil! Ksaver.

Iz drugih slovanskih dežel.

† S. K. S. Z. v Ljubljani je imela dne 25. marca svoj letni občni zbor. Iz poročil odbornikov posnamemo, da je Zveza prošlo leto izvrstno napredovala. Centralna knjižnica že šteje 1597 knjig. Člani so se knjižnice pridno posluževali, tako da so nekatere knjige bile celo 17krat izposojene. Izdaja tudi društveni koledarček, ki je radi ličnosti in oblike eden prvih med slovanskimi. Priredila je socialni kurz, knjigovodski tečaj itd. Na korist obmejnim Slovincem je založila društvene vžigalce, ki se naročajo v Ljubljani. Na Stajerskem, Koroskem, Goriskem, Trstu in Vipavi ima brhke hčerke, nad katerimi razprostrta svoj skrbni materinski plašč. Želimo ji tudi v bodoče mnogo uspeha.

† Zadruga v Ljubljani. Zadruga zveza v Ljubljani je kupila Grajzerjev hotel na Dunajski cesti za 195.000 kron. V hiši bodo nastanjena društva: Zadruga zveza, Gospodarska zveza, Mlekarska zveza, Zadruga tiskarna, Obrtna kreditna zadruga. Prisrčna zahvala vsem, ki so k uspehu Mladenške zveze pripomogli!

† Sv. Peter v Mariboru. Društvo „Skala“ priredi v nedeljo, dne 3. aprila, ob 3. uri popoldne predstavo s skioptičnim aparatom zadrženo s predavanjem v novi soli. Vstopnina: Sedeži 20 vin, stojnice 10 v.

† Laporje. Mladenška zveza izob. društva ima v nedeljo, dne 3. aprila po večernih svoj prvi poučni shod s poučnim predavanjem, potem je pogovor o nekaterih zelo važnih mladenških zadevah. Mladenci, udje pridite gotovo vsi in agitirajte, da se tudi drugi udeležijo in pristopijo!

Ptujski okraj.

† Okrajni zastop na Ptuj ni več v prostorih stare šole (nasproti mestni cerkvi), ampak v poslopju stare mestne hiše.

† Ptuj. Kmetijsko društvo z sedežem v Ptuj je imelo dne 25. marca občni zbor in volitev novega odbora. V načelstvo so izvoljeni prejšnji: Miha Brenčič, tovarnar v Ragoznici, načelnik; Janez Grahar, veleposestnik in gostilničar na Hajdinu, njegov namestnik; Franc Petrovič, posestnik v Podvincih, tajnik; Jožef Zelenik, posestnik pri Sv. Urbanu, blagajnik; odborniki: Jurij Kuhar, posestnik v Brstju, Janez Brmes, posestnik in gostilničar v Budini; Janez Kretl, veleposestnik in gostilničar v Gornji Grajeni, Franc Brenčič, posestnik v Zabajku in Jožef Muršec, posestnik in gostilničar v Ptuj. Načelstvo: (dr. Fran Jurtela, veleposestnik itd., Ptuj, Fran Rešek, posestnik na Hajdinu, Fran Pihler, veleposestnik in župan v Velovleku, Jožef Cizerl, posestnik in župan v Mezgovcih in Martin Toplak, veleposestnik v Podvincih. G. Grahar je predlagal, da bi se dalo, če mogoče, za Gornje Polance travniško brano k Sv. Janžu, kar bode še-le pbor sklepal, ker do zdaj se je še za rabo te brane premalo udov oglasilo. G. dr. Jurtela je omenil, da naj bi se zadruga bolj resno poprijela dela, posebno kar 28. marca usreči neki vojak na vezdarstvo v va žastnika. Bataljon je generalnega guvernerja nujno prosil, naj da krivca takoj ustreliti. — V Černovcih, glavnem mestu Bukovine, je poslal nek dijak gimnazijskemu profesorju Filipu Decker peklenjski stroj po pošti, ki se pa k sreči ni razletel. Policija je mnogo dijakov aretirala.

† Dobra metoda. Sodnik: Ali ste izvršili tatvino tako, kakor sem bral iz protokola? — Tat: Ne tako praktično, prihodnjic uporabil vašo metodo.

† Najvišje ministrske plače izdaja Anglija. Stiri deset raznih njenih ministrov prejema skupaj plače letnih 160.000 funtov sterlingov, t. j. skoraj tri milijone kron. Plače posameznih ministrov znašajo od 2000 do 26.000 funtov sterlingov (4800 do 48.000 kron).

† Berači na Kitajskem. V samem Pekingu je nad 100.000 beračev, ki znašajo šesti del vsega prebivalstva. Ti berači tvorijo svoje lastno društvo, katerega načelnik se imenuje „beraški kralj.“ Vsi člani priznavajo svojemu kralju samodržstvo ter ima pravico nad življenjem in smrtjo. Policija mu je najbrže še hvaležna, da ji pomaga držati mnogobrojno sodrgo v redu, zato policija nikoli ne posreduje, ako pride do konflikta med „kraljem“ in njegovimi podaniki. Kralja si volijo po splošni volilni pravici, in tako so berači v Pekingu edini državljani v celnem cesarstvu, ki imajo volilno pravico. Beraški kralj se redko kdaj prikaže svojim podanikom: njegovo dostojanstvo mu tega ne dopušča. Mnogo popularnejša pa je kraljica, ki ima razne zveze z mestnimi oblastnjami. V beraškem oziru je Peking razdeljen v več okrajev, a vse hiše so uvrščene v dva tarfina

razreda. Ako bi kateri berač dobil manjšo miloščino kakor mu „gre“ po tarifu, vzame si dva tovariša za priči ter pride drugi dan protestirati. Dvakrat na leto, spomladi in jeseni, je določen po en dan posebej za berače. (Ta dan ima vsak berač pravico vzeti iz vreče pred vsako prodajalno pest rži ali pa prosa. Razun beračev „strokovnjakov“ je v Pekingu na stotine slepcev. Ti hodijo v celih karavanah 10 do 20 v gosjem redu. Vsak drži levico na rami svojemu predniku, desnico pa moli za milodare.

† Smeh in moški značaj. Neki znamenit živčni specialist trdi, da se moški značaj precej lahko spozna po smehu dotičnika. Zdravnik je baje dognal sledeče: Vsak moški, ki se smeje z glasnim „ha, ha, ha“, je jako impulziven, nestanovitven v svojih nagnenjih in hude jeze, sicer pa odkritosrčen in pošten. „He, he, he“, je smeh hudoželnega, ciničnega človeka, čigar samoljubje ne pozna nobenih mej. Goljufivega, zahrbtnega značaja je moški, ki se smeje s tistim posebnim „he, he, he“. Ako mu gre do besedice iz grla hitro in meketajoče, dotičnik ni hudooben, pa tudi duhovit ne. Bojazljiv moški, ki pa ima dobro srce in gorak čut, se smeje po navadi s „hi, hi, hi“, ki ni vselej posebno blagolajsen. Kdor se pa smeje s polnopravim „ho, ho, ho“, potem je pričakovati, da je ta človek jako predrzen mladenič, s katerim ni dobro češeni zobati, če sta si nasprotnika. Globok, lepo-doneč in ne neglasen smeh je vedno znamenje velike srčne dobrote, plemenitih, nespremenljivih čutov. Mi seveda ne moremo preiskovati, koliko ima ta živčni specialist prav in za koliko se moti tuintam. Najbolj bo vedela, kakšne lastnosti označuje smeh moža, njegova žena, in mladeniča, njegovo dekle.

† Čudna stava. Lansko leto je sklenil neki trgovski potnik z ameriškim sportsmanom na Dunaju stavo za 40.000 K, da se bo celo leto neprestano vozil v brzovlaku med Dunajem in Inomostom. Ako bi le enkrat zamudil zvezo ali bil le en dan bolan, bi stavo izgubil. Dne 31. januarja 1907 je potnik vstopil na Dunaju v brzovlak, ki ga ni več zapustil do 31. jan. 1908. V Inomostu, oziroma na Dunaju je pač izstopil, a že s prihodnjim brzovlakom je moral vožnjo nadaljevati. Železnična uprava mu je izdala poseben koledar, v katerem so mu postajenačelniki na Dunaju in v Inomostu vsak dan potrjevali vožnjo. Seveda je na vlaku jedel in spal, se preoblačil itd. Dasi ga je med letom za par dni napadla huda influenza, vendar se je premagoval ter se neprestano vozil. Sedaj je stavo dobil ter dvignil pri notarju deponiranih 40.000 K. Na večno tresenje in ropotanje pa se je njegovo živčevje tako navadilo, da ne more drugače zaspati, kakor da mu delajo umetni ropot vlaka.

Književnost.

† Lovski zakon za Štajersko je izdala zvezna trgovina v Celju, Stane 1 K 20 vin.

† Deset postnih pesmi. Zložil in priredil Ig. Hladnik, op. 54. Cena partituri K 1.20. Založil skladatelj v Novemestu. Mešani zbori dobe v tem delu primerne in lahke skladbe. Večina je Hladnikovih, ki se jim vsem takoj spozna značaj skladatelja; po ena pa je od Jos. Levičnika, L. Cveka, Gr. Riharja in Andr. Vavkena.

† Nov zvezek gledaliških iger ima Slovenska krščansko-socialna zveza že pripravljen in izide v kratkem.

† Rihar renatus (prerajeni Rihar). Za mešani zbor uredil Fr. Kimovec. I. zvezek, 21 pesmi našemu Gospodu. Cena partituri 3 K, glasovom po 40 v. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani. Z veliko radostjo in gotovo tudi na veliko radost organistov in pevovodjev oznanjamo navedeno zbirko, prvi zvezek Riharjevih pesmi, prirejanih zlasti v harmonizaciji tako, kakor zahteva naša doba, ko smo vsaj v tem na mnogo višji stopinji, nego ob Riharjevih časih, da si prizadevamo spraviti v cerkev glasbo res tudi cerkvenega duha. Ko bi prišel Rihar danes na ta ali oni kor, kjer pojo in mlatijo njegove pesmi še vedno na oni način, kot jih je bil zapisal v svoji dobi, bi brez dvoma razgnal pevce iz svetega mesta ter rekel: ko bi bil jaz poznal pravo cerkveno glasbo, ki odgovarja res duhu liturgije, kakor jo vi zdaj lahko poznate, bil bi svoje pesmi čisto drugače zapisal! G. Kimovec si je postavil nalogo, da izbere iz številnih Riharjevih skladb, kar ima kolikor toliko trajno vrednost, ter izda to v primerni obliki za zbor (ne za ljudsko petje); in 1. zvezek (Gospodove pesmi za glavne čase in praznike cerkv. leta) se mu je posrečil; nekatere pesmi v novi obleki so naravnost krasne; vmes pa je seveda tudi nekaj takih, ki ne bodo vsakomur posebno ugajale. Med te štejemo zlasti nekatere proti koncu, ki imajo tudi latinski tekst. Svetovali bi, da se pojo s slovenskim besedilom, ker latinskemu so skladbe nekako tuje. Vsem prijateljem Riharjeve pesmi pa toplo priporočamo to izdajo, ki ji je Katoliška bukvarna oskrbela tudi zelo lično zunanost. S.

Najnovejše novice.

† Rimski romarji se še vsprejemljejo do nedelje dne 5. aprila. Le na noge v Rim!

† Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru, na Grajskem trgu, ki je začela poslovati dne 7. marca, izborna prospeva. V minoletem mesecu, v

prvih treh tednih poslovanja, je imela čez 110.000 kron prometa. Ker je posebno ob sobotah naval strank velik, bodo od sedaj naprej v sobotah uradne ure od 8. do 12. ure popoldne; v sredo in četrtek ostanejo uradne ure od 9. do 12. ure popoldne. Pojasnila se dajejo vsak delavnik od 8. do 12. ure popoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

† Iz Dunaja se nam piše: Danes v sredo dne 1. aprila je v proračunskem odseku govoril dr. Korošec o sodnijskih razmerah na Stajerskem, Koroskem, Kranjskem in Primorskem ter predlagal resolucijo, naj se ustanovi c. kr. nadsodišče v Ljubljani. — Danes je oddal ministrski predsednik Bek izjavo, da se bo kmalu vložil jezikovni zakon za sodnijsko poslovanje. Kmalu po govoru se je prekinila seja, da so se Čehi in Nemci mogli posvetovati o Bekovi izjavi. Splošno se sodi, da (ni več) nobene nevarnosti ne za Beka ne za Kleina. — Zbornica je že polna poslancev, ki so prišli k jutrajšnjemu zasedanju. V mnogoštevilnih gruclah se razgovarjajo poslanci živahno o težavnem in nevarnem političnem položaju.

† Dobrnske toplice letos temeljito popravljajo. Vrele so zasledili v globočini 5 m in se jim je posrečilo. mrzlo vodo, ki je dosedaj silila v vrele, odstraniti. Sesonu bode baje se-le 15. aprila začela. Kdor pa si želi zdravega zraka brez tople vode, naj pa kar na Dobrno prihi: kraj je zdrav in pa jako prijeten.

Listnica uredništva.

Spodnji Dravograd: Se bojimo, da je cela stvar preosebna in žaljiva, ker ne poznamo razmer. — Sv. Peter na Med. selu: Taki hvalospevi so pogosto gospodom samim neljubi. — Sv. Barbara v Halozah: Pustimo jih pri miru in delajmo tiho in vestno naprej! — Nova Štifta pri Gor. gradu: Prihodnjic! — St. Jurij ob juž. žel.: Prihodnjic! — St. Jurij ob Taborni: Oprostite, da smo pomotoma Vaš dopis izpustili. Prihodnjic pride gotovo. — Kobilj na Pohorju: Preosebno in žaljivo. Oprostite! — Sv. Peter na Med. selu: Prihodnjic!

Loterijske številke.

Dne 28. marca 1908.

Trst	18	59	8	88	85
Line	77	61	60	47	83

Izjava.

Podpisani Franc Novak obžalujem, da sem začetkom mesca svečana tega leta neopravičeno in vsled izkaza pri sodnji krivično opetovano obdolžil Mihaela Žličarja, posestnika v Botričenci, da je meseca novembra 1907 poginjeno prase zaklal in v svoji gostilni na Ponkvi razprodal.

Prekličem te obdolžitve kot neresnične in ga prosim odpuščenja.

Kamenj, dne 26. sušca 1908.

Franc Novak,

246 posestnik in zidar na Kamenem.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Trte, dobro vkoreninjene na Rip. port. 1200 kom., Goethe 100 kom. Nekaj zelo močnih dvehletnih trsov 2-80 K 100 kom. Enoletni 1-80 K 100 kom. Jabolčnih divjakov dvehletni 1 m visoki 100 kom. 8 K. Za dobro postrežbo jamči Mihael Hlep v Skalab. Velenje, Stajersko. 287

Želim kupiti en večji vinograd ali pa tudi večje posestvo na Spodnjem Stajerskem. Kdor prodajalca izve, s katerim bi se sklenila pogodba, dobi 50 kron. Franc Kunej Kalisovec Rajhenburg ob Savi. 288

Kupim hišo z nekoliko zemljiščem, najraje v kraju, pripravnem za krojača. Naslov pove upravnistvo. 223

Služba občinskega singla

v Framu je takoj za nastopiti. Prosilci, ki morajo biti oženjeni, morajo znati brati in pisati, se naj pismeno oglašijo pri občinskem uradu v Framu. 270

15.000 cepljenih trt imam še na prodaj. Laški rizec, silvanec, beli in rudeči španjol, beli burgunder, portugalka in več drugih sort na podlagi riparia portalis ceno 14 K 100 komadov, pri večjem naročilu znaten popust. Imam tudi bela in črna vina, ceno od 40 K dalje 56 litrov. Pristna vina od leta 1907. Josip Cotič, vinogradnik in trtničar v Verhpolju, pošta Vipava Kranjsko. 289

Več mizarskih pomočnikov ki niso pri društvu lesnih delavcev, se takoj sprejme pri 10 urnem delavnem času in dobri plači. Naslov se izve v upravnistvu Slov. Gosp. 248

POSESTVO

na lepem kraju, obstoječe iz 2 velikih, plodovitih njiv, skupno 2 1/2 do 3 1/4 oravov, med dvema občinskima cestama in okrajno cesto, v sosedni bližini Maribora, ob cerkvi in 3 razredni šoli (s nemškimi in slovenskim poučnim jezikom), nadalje s sadonosnikom se po ceni izproste roke proda. Primerno je zlasti kot stavbišče za vsako prodajalno, ker v tem kraju še ni nobene trgovine. Pisma in vprašanja pod „lepo posestvo“ na upravnistvo „Slov. Gospod.“ 227

Krasno posestvo, 7 in pol oravov rodovitne zemlje, močno zidana opeko krit hram, v katerem se nahaja lepa preša in klet in bi se na lahek način napravilo v istem poslopiju lepo stanovanje, 1 uro od Maribora, četrta ure od furne cerkve, se radi bolezn lastnika prostovoljno proda za 1800 gl. Vknjižbe je 500 gl. Lahki plačilni pogoji. Oglašiti se je pri Josipu Serneč, km. sin v Gradiški, Spodnja Sv. Kungota, p. Pesnica. 226

Mizarske pomočnike, dobro izurjene sprejme takoj gosp. Jožef Kolarič, mizar v Mariboru, Frane Jožefova ulica 9. 242

Blagajna, dobro obranjena se proda pri Jožef Kolarič, mizar v Mariboru, Frane Jožef ulica 9. 243